

Székely-Udvarhely

Csik-, Háromszék-, Marostorda- és Udvarhelyvármegyék székely érdekeit védő politikai ujság.

Előfizetési ár: egész évre 50 leu, fél évre 25 leu, negyed-
évre 12 leu 50 bani. Egyes szám 1 leu.
Hirdetések díjszabás szerint. — Nyílt-tér soronként 3 leu.

A szerkesztésért felelős:
Ebert András
Kiadja: A lapkiadó-társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorhei (Székelyudvar-
hely) Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 31 sz.
Megjelen minden vasárnap.

Ime, az ember!...

Pesszimista, szomorú hangú levelet hozott nekünk a posta:

... „Sokszor elgondolko-
zom a „Székely-Udvarhely“
programja felett és csodá-
lom, hogy nem vesztetted
még el az emberiség boldo-
gabb jövőjébe vetett hitedet,
reménységedet. Hiszen hiu
minden, ami emberi, hiuvá
vállik minden, ami az ember-
rel összeköttetésbe jön.

Mert az emberi természet
alapja hazugság, tettetés,
önzés, amely határt nem is-
mer. Az emberek előtt elő-
zékeny férj otthon zsarnok,
az emberek előtt odaadó apa
otthon kiméltelen, az embe-
rek előtt ragaszkodó gyer-
mek otthon szívtelen s aki
most ölelt meg, mert látták
mások, négy szemközt lábbal
tipor; aki szemtől-szemben
dicsér, hátad mögött rágál-
makat szór. Nemességet, hí-
séget, odaadást, — nem, nem
is ezt, csak emberies érzést
ne kívánj. A fő a külső, ez
legyen szép, formás, sima —
hár hazug. Dicsérik az őszin-
teséget s az igazság egyik
vezérelvük, de ha valaki
őszinte s ha a valót mondja
ki bátran, reá kiáltják, hogy
hazudik, hogy rágalmaz, mert
nekik már hazugság a ter-
mészetes, a való, mert az
hasznos, azzal írthatják egy-
mást s aki a valót beszéli
s így szerintük hazudik, azt
megvetik“...

Ismerjük ezt a hangot s lép-
ten-nyomon találkozunk embe-
rekkel, akik ép így gondolko-
znak. A főnti levél nem veszi el
kedvünket és nem ránt a tehe-
tetlen nemtörődömség ingová-
nyába. Mert ennél sokkal su-
lyosabb ítéletet hallottunk, sok-
kal dörgőbb vádat az egy igaz
Isten felkent szolgájának: Ra-
bintronath Tagoré-nak ajkáról:

Európa civilizációja zúzó-
gép, kannibálok civilizációja;
elnyomja a gyöngéket és a
róvásukra meggazdagodik.
Mindenütt féltékenységet és
gyűlöletet vet és irtó teremt
maga előtt... óriás és ször-
nyű bálványokat állít a nye-
reségnek emelt templomok-
ban“.

Szörnyű vád, de igaz! S
azért fokozottabb mértékben dol-
goznunk és áldoznunk kell, erő-
ket egyesíteni, hogy vesszenek
ki a „kannibálok“ és helyüket
foglalja el a „kulturember“.

Mi elsősorban emberek va-
gyunk és testvérek. Ruha, szo-
kások és téves eszmék különí-
tenek el egymástól. S azért nem
tehetünk különbséget angol,
francia, román, német, magyar
között, nem tarthatjuk jobbnak
Pétert, mert katolikus, vagy
Pált, mert unitárius.

Igy gondolkodni, így érezni
és cselekedni azonban, csakis a
mély lelki műveltséggel meg-
áldott kulturember képes, bár-
melyik nemzethez tartozzék,
akármelyik felekezethez legyen
a hite.

Az ősemlék játéka a termé-
szetnek, az indulatok és szen-
vedélyek elhatalmasodnak felette
és kannibál lelkületű. A XX.
század embere ép ilyen, azzal
a különbséggel, hogy a kultúra
bizonyos mázzal vontába és
hazuggá, fortélyosabbá tette.
Az ősemlék fogaival tépte szét
társát, a XX. század ősemléke,
kannibálja ügyeskonjunkturákkal,
hizelgő beszéddel, nyílt csalás-
sal és uzsorával teszi tönkre
embertársát. Egyre megy! Kanni-
bál, emberevő mind a kettő!

A kulturembernek a termé-
szet a szolgája. Szépségre, böl-
cseségre, erőre szomjazik, ame-

lyet nem az egymás legyűrésé-
nek elképzelésében és az arra
való készülődésben talál meg,
hanem a kultúra művelésében,
értve kultúra alatt az emberi-
ségnek azt a törekvését, hogy

a természet erőt szolgálá-
tába állítsa és gazdaságosan
kihasználja és így a bőség
és nyomor különbségeit mi-
nél jobban eltüntesse.

A kulturember embertársát
megbecsülve, tartós békére, vi-
lágbékére törekszik és a gyű-

lölet-viharban a szeretetet hír-
deti.

Európa sorsát az fogja eldön-
teni, hogy a kannibálok fog-
nak-e győzni, vagy a kultur-
emberek.

Ami jelszavunk, ami hitval-
lásunk tehát:

**Világ kulturemberei
egyesüljétek, világossít-
sátok fel, győzzétek meg,
vagy győzzétek le a vi-
lág kannibáljait!...**

Egy unitárius pap harca az egyházzal.

**Ébert András fegyelmi ügye. — Nem engedelmeske-
dett az egyházi felsőbbségnek. — A székelyderzsi
unitárius egyházközség Ébert ellen.**

(Saját tud.) F. hó 9 én a püspö-
kök és papok lapja, a magyar túl-
hajtott sovinizmusnak és irredentiz-
musnak egyik sajtóorgánuma, a ko-
lozsvári »Ellenzék« főnti címe alatt
hazugságokra felépített támadást in-
téz a „Székely-Udvarhely“ felelős
szerkesztőjének: **Ébert Andrásnak**
személye ellen:

Ébert András a személyét ért ha-
zug támadásokra, alaptalan vádakra
és légből kapott rágalmakra eddigelé
nem válaszolt. Felfogása az, hogy az
eszmék harcában el kell törpülnön a
személyes kérdésnek; az elvek dia-
dalát nem szabad apró tyukperek-
kel késleltetni. Minden „apostol“-nak
meg kell járja a kálvária útját, vé-
gig kell szenvedje az emberi buta-
ságnak tüszurásait és csak akkor jó
el a diadalnak órája.

Ébert Andrásnak, az „apostol“-
nak már 2 éve tartó harcának, em-
berfeletti küzdelmeinek dokumentu-
maiból megdöbbenő kép tárul elénk.
Megjegyzéseket nem fűzünk hozzá,
csak csokorba kötünk néhány meg-
dönthetetlen, való tény, hogy a fél-
revezetett közvélemény lásson tisztán.

Előzmények.

A székelyderzsi papjukat: **Ébert**
A. unitárius lelkészt, mint az igaz-
ság bátor harcosát, mindenkor tisz-
telték, szerették és nagyra becsülték.

Ott él a hála szívökben ma is és ez
egyik erőssége, amiért nem pusztít-
hatta el őt az ármány és a sovén
papok maffiája. A háboru alatt nem-
csak a derzsieknek volt lelkes papja,
önzetlen tanácsadója, hanem messzi
vidékről is hozzája sereglettek. Bu-
záját mindenkor maximális áron el-
osztotta a szegények között. 1916-
ban megmentette a község nagy marha
állományát és visszatartott a der-
zsiakkal együtt számos községet a me-
neküléstől. A forradalom idején ház-
ról-házra kéregetve, nagy mennyi-
ségű gabonát gyűjtött össze, ezzel
várta haza a harctérrel jövőket és
megakadályozta a nagyfokú elége-
detlenség és elkeseredés véres ki-
törését.

Kezdődik a „hazaárulás!“

1919. januárjában **Ébert A.** Udvar-
helyen találkozik néhány régi barát-
jával, akiket hivatalban maradásuk
miatt bojkottáltak és üldözöbe vet-
tek. Előttük és más tisztviselők előtt is
kifejtette abbéli nézetét,
hogy a nép érdeke kívánja
a magyar tisztviselők hely-
ben maradását. A passzív
ellentállásból semmiféle jó
nem származhatik.

Mint a futó tűz terjedt el erre a
kijelentésre a felizgatott sovinizmus-
nak, a bornirt megyei politikusoknak
a hangzatos rágalma:

Ébert András hazaáruló.
„Oláh” pap lett, felesküdt, nagy összegeket kapott stb.

Az utcán leköpi.

A mit sem sejtő derzsi lelkész egy alkalommal bejön Udvarhelyre. Legjobb barátai elkerülik vagy félrefordítják fejüket, köszönését nem fogadják és nyílt utcán leköpi. Fogcsikorgatva mondja egyik is, másik is: „várj hazaáruló”, „széttépünk”, „felnégyelünk”, „felakasztunk” stb.

„A megértés útján.”

Öntudatos kultúremler, ki elveért küzd, gyáván meglapulhat-e! ... **Ébert András** sem tette meg ezt! Nyíltan kilépett a küzdőporondra, nyíltan hirdette brossurájában azt, amit lelkiismerete, lángoló népszere tete, demokratikus lelkiülete önként diktált. Végig szenvedte azt a felháborodást, azt a gyűlöletvihart, amit brossurája okozott. A hivatalban maradt magyar tisztviselők pedig, akik ugyanezt a kálváriát végig szenvedték, ha talán nem is olyan nagy mértékben, mint **Ébert András**, benne látták védelmezőjüket és tényleg „apostol”-nak tekintették, akit mások csak annak csúfoltak.

Jön Horthy!

Valóságos tömegőrület fogta el a kedélyeket. Fogcsikorgató düh és ádáz gyűlölet tartotta fogva a meg nem értők, a háborúra uszítók nagy táborát. Agent provokatörök jártak szerkesztő. Az izgató magyar sajtó titokban és nyíltan — ahogy lehetett — verte a nagy dobót. **Ébert A.** — ki sokszor gyalog tette meg Derzstől — Udvarhelyig és vissza a 17 km.-es utat — nem félt. Egyedül ő volt nyugodt. Barátai figyelmeztették: vigyázzon, mert leütik s ha Horthy jön, felnégyelve akasztják fel; ő ezekre rá sem hederített s mindannyiszor mosolyogva felelt:

„A székely néptől nem félhetek, mert jót tettem vele.”

Horthy urról pedig kezeskedem, hogy a lábát ide be nem teszi.”

Ki kell rugni az unitárius egyházból.

1920. márc. 8-án **Ébert** Kolozsvárt tárgyal. Az unitáriusok tiszteletre méltó ősz püspöke kijelenti, hogy **Ébertet** meggyőződéséért nem fogja üldözni. Az ellentábornak hangot ad **Kovács Kálmán** püspöki titkár:

„mihelyt a viszonyok megengedik, kirugunk az egyházból.”

„Fojtsátok meg!”

Derzs községe és vidékén gunyvereket terjesztettek, amelyeknek mind **Ébert A.** becsmérése volt a célja. Az uszító magyar sajtó azon példányait, amelyek személyével foglalkoztak, tömegesen csempészték be községebe. A székely népet akarták ellene felizgatni, de nem sikerült. 1920. május 16-án plakátot ragasztottak ki Derzsben, amelynek tartalma abban a jelszóban összponosodott:

„Fojtsátok meg!” ...

Mertülni kell, mint a pestist!

1920. június 7-én egy amerikai misszió meglátogatja Derzset is. **Barabás V.** tanító, a papok kétszínű játéklabdája 3 székely embert beugrat az akcióba. Az eredmény az, hogy az érkező vendégeket nem **Ébert A.**, a pap fogadja, nem ő vendégeli meg, hanem a tanító. Unitárius papok, mint **Pál Ferenc** oklándi, **Kis Elek** solymosi, **Lőrinczy István** kereszturi, a környékbeli református papokkal tüntetőleg kerülnek **Ébert A.** házához, még feleségének sem köszönnek és az amerikai misszió védelme alatt, a sovinizmus vad orgiáit ünneplik meg.

Az amerikai misszió és Csifó Salamon teol. tanár nem azonosították magukat. **Ébertet** meglátogatták és igazat adtak neki.

Barabás tanító és a detektív.

Ébertet egyszer Kolozsvárt tartóztatta le 4 fegyveres katona és bekísérte a parancsnoksághoz. A feljelentőt nem sikerült kinyomozni. 1920. aug. 10-én **Florián Todorán** detektívet véli alkalmasnak **Barabás** tanító, hogy általa a gyűlölt „oláh pap”-tól megszabaduljon. Az éjjeli letartóztatáshoz nem volt mersziük s másnapra kiderült az egész turpisság.

Ébert nem megbízható, mert jó magyarnak vallja magát.

1920. augusztusában **Ébert** — ugy látszik — megunhatta már a sok herce-hurcát, levelet írt **Ferencz József** unitárius püspöknek és arra kéri, engedné ki Amerikába. Levelében hivatkozott arra, hogy mindenkori jó magyarnak tartotta magát. Ezt a levelet felküldötte az egyh. főhatóság Bukarestbe, hogy ezzel is bizonyítsa azt, hogy aki jó magyarnak vallja magát, az nem lehet román-barát ...

Közokirat hamisításért 3 évi börtön jár.

1920. szeptemberében ez a jelszó járta. Hogy örült ez a nyomorult banda, hogy most már **Ébertet** bezárják. T. i. 1916-ban, míg a legtöbb pap a nagy magyar Alföldön mulatott, **Ébert** itthon volt népe mellett. Leírta a menekülés történetét s mint-hogy más papirosa nem volt, lemásolta az egyh. jegyzőkönyvbe külön cím alatt. Később belátta maga, hogy sok adata téves és azért ezt a részt egyszerűen kivette a jegyzőkönyvből. Ezzel a papok és az egyh. főhatóság véleménye szerint — okirat-hamisítást követett el. Feljelentették a román kir. ügyészségnél, majd a román kir. főügyészhez került az ügy. Az ítélet **Ébertre** felmentő, a papokra és az egyh. főhatóságra lesújtó volt.

Egy millió Leu.

1920. okt. 1-én az angol misszió

tárgyal **Éberttel**. Gratulálnak a „**Megértés útján**” c. brossurához, amelyet angol fordításban olvastak. Dr. **Todor Jones**, a misszió vezetője elmondja az unitárius egyh. főhatóság azon állítását, hogy **Ébert** 1 millió Leut kapott a románoktól. Dr. **Todor Jones** Bukarestben meggyőződhetette a vád alaptalanságáról és arról, hogy

Ébertnek egyáltalában tekintélye nem volna, ha elveinek hirdetéséért bármikor és bárkitől pénzt fogadott volna el.

Egyéb események.

1920. okt. 28-án **Ébert** Andrásné a csendőrségre citálják. Az ok: hamis besugár. 1920. okt. 30-án **Toró Dániel** kurátor betör **Ébert** kamrájába, megdézsmálja gabonáját. Az ügy bírói elbírálása folyamatban van. Unitárius papok — **Ébert** kollégái és a szent evangélium felként bajnokai — állandóan jönnek-mennek Derzsbe, fűtik ellene a hangulatot. Nyílt és névtelen levelek özönével állandóan fenyegetik, becsmérlik és mindezek dacára

Ébert, mint a Sion hegye büszkén áll és hűségesen kitart elvei mellett.

Ébert fegyelmi ügye.

Ébert 1920. júl. 20-án átadta hivatalát, miután állásától felfüggesztették. Az egyházból való „kirugás” kezdetét vette. Akinek alkalmá van benézni ez aktacsomókba, kénytelen elmosolyogni azon a szálnalmas vergődésen, amellyel a politikai üldözést el akarják tüntetni és helyébe az engedetlenség vádját ráfogni **Ébertre**.

Nézetünk az, hogy amíg az unitárius egyházban többnejűségben élő és törvénytelen gyermekekkel megakart papok büntetés nélkül garázdálkodhatnak, addig egy **Ébertnek** holmi felfújt csekélységekért még a hajaszála sem görbülhet meg, annál is inkább, mert hívei — 85%-a — hűségesen kitartanak mellette.

Önéletrajz.

Írta: Lengyelfalvi báró Orbán Ottó.
(A „Székely-Udvarhely” számára átdolgozta: **Belegyházi Pál**.)

XXVI.

Báró Orbán Ottó kegyelmi kérvényét kétszer is visszaküldötték azzal az indoklással, hogy „minden oldalról elutasított kérésének hely nem adatik” ...

Harmadikszor már más utat választott a báró. Kegyelmi kérését magán uton juttatta a királyhoz. Innen aztán rendelettel küldötték le elintézés végett oda, hol különben „minden oldalról elutasított”-ák volt ...

Ez azonban boszantotta, de zavarba nem hozta a boszuálló hatalmasokat. Alattomban tovább dolgoztak.

Az ügyészség folyton sürgette a bárót. A „szelid nyomás” hatása alatt, Diemár Károly állandóan idézgette. Haller főispán pedig alig várta, hogy a bárót rabruhába öltöztessék és biztonságban lehessen tőle.

Báró Orbán Ottónak tehát — tekin-

tet nélkül a kir. kegyelmi kérvényére — börtönbüntetését megkellett kezdenie Brassóban, a gyűjtőfogházban.

Rabruhába öltöztették és két egész hónapig tartották ott, míg végre a királyi kegyelmet megkapta.

Személyes szabadságát visszanyerte, de politikai jogainak gyakorlását a királyi kegyelem sem adta vissza. Három évig tehát skartba tartották a veszedelmes ellenzéki politikust.

Ezalatt Lengyelfalvára szerényen visszavonult, de azért önállóságát, függetlenségét megtartotta. Becsületes munkával igyekezett magát fentartani, hogy ha majd politikai jogainak gyakorlását visszanyeri, a székely népnek szolgálatokat teheszen.

Igen jellemző és nagyra becsülendő tulajdonsága volt báró Orbán Ottónak, hogy elítélésekor, ha a tulajdonképeni tényezőket, kik a háttérben szépen meglapultak — elárulta, leleplezte volna, akkor ő maga teljesen ártatlanul került volna ki az

egész bajból. Akkor az ő helyébe mások jutottak volna a vádlottak padjára és a börtönbe.

Azonban báró Orbán Ottó inkább ártatlanul szenvedett, önmagát elítélte, de elvtársait el nem árulta.

Igy keletkezett az a híres felségfolyamodvány is, amelyet annak idején országszerte tárgyaltak az újságok s amely azt bizonyította hiteles iratok alapján, hogy gróf Haller János akkori főispán jogtalanul viseli a Haller nevet, de különösen a gróf címet.

Ezt a nagy körültekintéssel meg szerkesztett iratot, emlékeztetnek okáért, ide iktatjuk a következőkben:

Ő cs. és ap. kir. felsége kabinetirodájának Bécs. Legalázatosabb kérényre báró Orbán Ottó udvarhelyvármegyei földbirtokosnak, Udvarhelyvármegye főispánja által jogosulatlanul viselt grófi cím eltöltéséről.

Cs. és Ap. felség, legkegyelmesebb Urunk!

A belügyminiszter előterjesztésére, méltóztatott felséged az 1896. év

tavaszaán Udvarhelyvármegye főispánjává legkegyelmesebben kinevezni gróf Haller Jánost.

Az a legragaszkodóbb hódolat, amellyel legalkotmányosabb királyára iránt minden magyar ember rajong, kötelességünkkel teszi legalázatosabban jelenteni, hogy a belügyminiszter ide vonatkozó előterjesztése a kinevezett főispán társadalmi állását illetőleg, téves volt.

Mert a felséged által kinevezett főispán talán Haller János ugyan, de törvénytelenül nem gróf.

Ezt a körülményt, amely az országnak erdélyi részében köztudat s amelyet a belügyminiszter, mint Haller Jánosnak sógora, maga is jól ismer, az alábbiakkal vagyunk bátrak részben okmányilag is bizonyítani.

Haller János főispánnak nagyatyja gróf Haller János, nagyanyja pedig egy, a grófi udvarban alkalmazott mosóné: Kleisch Zsuzsa volt.

(Folyt. köv.)

Ha Ébert egyházi téren nem kap elégtételt, nevezzen ki a kormány egy pártatlan bíróságot, tekintsen bele abba a konyhába, ahol papok keverték a mérget s ezt most Éberttel akarják megitatni.

Az unitárius egyház nem lehet hűtlen tradícióhoz, a gondolat- és lelkiismereti szabadsághoz. S ha megteszi, megtagadja alapítóját: a szász eredetű Dávid Ferencet, aki katolikusból luteránussá, majd reformátussá lett s mint ilyen ment egy lépéssel tovább.

Ébert neve ma egy fogalom, egyénisége pedig kizárja, hogy az egyház részéről ért igazságtalanságot bárgyu megadással türje. Ő nem tucaterember és nem csorda-politikus. Tettei, szenvedései ékes bizonyságok erre!

Független fegyelmi bíróság. Egy modern boszorkány konyha.

Mielőtt belenézünk, vegyük szemügyre kissé a szakácsokat:

A főszakács: **Mátéfi Domokos** volt pénzügyigazgató kimenekült Magyarországra. Amikor meghaltotta, hogy

Ébert a 7 millió hadikártérítés kifizetése iránt és a nemzeti tanács millióra rugó pénze dolgában kezd érdeklődni, eltűnt.

Barabás András elnök, a híres *Barabás* tanítónak, a detektiv-barátnak nagybátyja. Ő fogta a nagykanalat. Különben lángeszű ember, amit — mint árvaszéki elnök — eléggé bebizonyított.

Máthé István oklándi ügyvéd. Gazdagságáról, szép házáról és román barátságáról híres.

Benczédi Pál ujfalvi lelkész, vizsgálóbíró. *Derzsben dobszóval* kihirdette, hogy akinek Ébert ellen valami kifogása van, jelentkezék nála. Miután tömegesen papjuk mellett foglaltak állást a hívek, végső kétségbeesésében személyesen kereste fel azt a 2 embert, akiket az unitárius papi becsület megmentésére kiszemeltek.

Ormösi József szentpáli lelkész, a „független fegyelmi bíróság” jegyzője. Tekintettel arra, hogy unitárius papnak politizálnia nem szabad, kezdetben — keresztény-szociálista, aztán szabadelvű párti és Heltainak kortese, majd 48-as programmal Heltaival szemben lép fel; 9 szavazatot kapván csak, egy merész lendülettel belép a Jászi-féle reformpártba s innen kezd kockáztatni a feminista párttal és utóbb a szociálista párttal. A forradalomkor elhagyja Jászit és lesz nagy Károlyista! Mikor bejöttek a románok, hamar észrevette, hogy nagy népszerűsége tettehet szert, ha felcsap busmagyarnak és szentül meg léven győződve, hogy a románok innen kivonulnak, dörögdelmes leveleket kezd Ébertnek írni, hogy így, meg úgy fogja lerántani róla a palástot stb. Népszerűsége nőttön-nő. Ha bejön Udvarhelyre a „homoródvidéki bölcs”, aki-

nek valószínűleg egyenes összeköttetése volt a párisi békekonferenciával, körül fogják nagy tömegben és leve-lesik diplomatai kijelentéseit.

Nem neki lett igaza, a körülrajongott népámitónak, hanem a lehazárlózott, leköpdösött, bojkottált és ezer torturán keresztül ment „oláh pap”-nak.

Ormösi pap 1919. őszén azt írja Ébertnek, hogy *Daniel Lajos báróval és Györffy István szentmártoni igazgatóval* agylágyulásba estek. Persze — szerinte — mindenki agylágyult, csak ő az igazi kemény agyu, világosan látó fő...

Sándor Gergely kénosi lelkész, egyházi ügyész és közvádó. Ő! Valamikor derzsi lelkész volt, de elűzték a hívek. Derzsben azért sokszor megfordul, néha hetekig tartózkodik ott. Egyik közhit szerinti törvénytelen gyermekét: *Tihamért* nagyon szereti. Veje: *Zoltán Sándor* szentmártoni lelkésznek pedig jó volna a zsiros derzsi parókia.

Péter Sándor volt városfalvi lelkésznek (miután viselt dolgai miatt hívei egy fél évig nem engedték a templomba) Ébert szerzett helyet nagy népszerűségével és tekintélyével közvetlen közelében: Muzsnában. Fáradságáért Ébert bőséges jutalomban részesül általa...

Ezek a szakácsok! Főztek, keverték és mint független, pártatlan bíróság 2—3 tanu vallomásaival kimondották az oklándi korcsmában az ítéletet:

„Ébert András méltatlan a palást viselésére és azért megfosztjuk papi állásától”.

A székelyderzsi hívek.

Alighogy meghallották az ítéletet, a felháborodás lett urrá lelkeiken. Megszavaztatták önmagukat. Kiderült, hogy Ébert lelkésznek — néhány izgatón és tolvajon kívül — alig van ellensége a községben. 30-an fölkerekedtek, fölmentek Kolozsvárra és megmondották azt, ami szívéből fekszik. A püspök közvetlen közelében egyes urak leszidták őket, „marhák”-nak nevezték el, de a püspök és főgondnok korrektül fogadták és ismételtén „független és pártatlan” egyh. bíróságra bízta papjuknak a sorsát.

Várjuk mi is a fejleményeket és olvasóinkat az ügy fázisairól értesítjük.

Mi mindenesetre — kik a harcnak barátai nem vagyunk — ajánljuk a békés kiegyezést. Annál is inkább, mert okos emberek előtt, mindig többet ér egy sovány béke, mint egy kövér háború...

Hogy a Székelyföldön ipar fejlődjék, ahhoz itt helyben kell iparvállalatokat létesíteni és itt kell a székelyfiukat s leányokat különféle iparágakban kiképezni.

Vasut nélkül föllendült földmívelést, ipart, kereskedelmet képzelni sem lehet. Ahol pedig e három tényező hiányzik, ott nincs megélhetés.

HIREK.

— **Hihetetlen hírek.** Mondják, hogy mi lapátszámra nem adjuk az igazságot;

mondják, hogy a fogatlanok nem tudnak embert rágni;

mondják, hogy a héten minden repedt edényt megdrótoztak;

mondják, hogy egyeseknek pilulákban sem sok az igazság;

mondják, hogy a színváltozás nem lett divatos.

E hírek valódiságáért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

— **Püspökök esküje.** Gróf *Széchenyi* Miklós nagyváradi katolikus és *Nagy Károly* kolozsvári református püspökök is letették az esküt a királyi palotában Bukarestben, ugyszintén *Ferencz József* unitárius püspök is Kolozsvárt.

— **A hadiállapot** Erdélyben megszűnt és csak az 50 km.-nyi határmenti zónára terjed ki ezután. A cenzura megmarad, de a belügyi reszort fogja gyakorolni.

— **Folyó hó 25-éig** az összes gépjárművek tulajdonosai, akik gépjárműveiket még az 1920. évi decemberi osztályozás elé nem vezették, a vármegyeház 37. szobájában azokat bejelenteni tartoznak, amikor a szabadság közlekedési engedélyt is kézhez veszik. Akik gépjárműveiket bejelenteni elmulasztják, a hadiszolgáltatási törvény 46. cikke szerint fognak megbüntettetni.

— **A polgármester elutazott.** hogy a Székelyudvarhely város részére kiutalt cementet átvegye és az ideszállítás iránt intézkedjék. Ebből a cementből a báró Orbán Balázs utcai vashid gyalogjárója, az alsó Kossuth-utcai gyalogjáró és az alsó Kossuth-utcai uttestrendbehozása van tervbe véve.

— **Felhívás.** A Székelyudvarhely városban alakítandó filharmonikus zenekar létesítése céljából, tisztelettel ezúton kérem fel mindazon műkedvelőket, kik valamely vonós, vagy fuvós hangszert meglehetősen kezelnek és kottaismerettel is bírnak, valamint az üggyhöz méltó és kellő lelkesültséget éreznek magukban — alólírott nál (Vármegyeház 29. sz. ajtó) mielőbb jelentkezni és címüket leadni szíveskedjenek. Tisztelettel: Dr. *Pelczér Vilmos* vm. II. főjegyző. A magunk részéről is örömmel üdvözljük ezt a nemes irányu törekvést és melegen ohajjuk, hogy a szép terv minél előbb megvalósuljon.

— **Gyógyvizek és ásványforrások** kitermelésére s az ásványvizek forgalomba hozatalára ötszáz-ezer leu alaptőkével új részvénytársaság alakult Déván „Bohaltean” céggel. „Ásványvíz és Kristályvíz Rt. Cluj” cég alatt pedig szintén ötszáz-ezer leu alaptőkével alakult részvénytársaság — mint a „Consum” szaklap írja. Tehát még sem dolgoztunk hiában. A „Székely-Udvarhely” felvetett eszméi mindenütt kezdenek életre kelni.

— **Műsoros estélyét** a székelyudvarhelyi ref. kollegium e hó 23-ikán a „Bukarest” színháztermében tartja. Az erre vonatkozó hatósági engedély már megérkezett.

— **A városi sétatér** helyreállítása Székelyudvarhelyt kezdetét vette. A fákat már megtisztogatták. Most a virágágyak és az utak s az építmények rendbehozása folyik. Május 1-ére fogják megnyitani a közönség számára. Hogy a helyreállítás és gondozás annál intenzívebb legyen, e célra a tanács *Frecska* Samu kertészt az egész év tartamára szerződtette.

— **Geológiai kutatás Udvarhelyvármegyében.** *Bányai János* állami polgári iskolai igazgató, kiváló székely geologusunk, mint a „Székely-Udvarhely”-ben jeleztük — kutatásait megkezdte. A közönség köréből már többen felkeresték a volt főreáliskola laboratóriumában dolgozó geologust összeszedett mintáikkal s azokra mindannyian megkapták a kívánt felvilágosítást. A térképezés javában folyik. Nagyrészt a Nagy-Küküllő és Nyikó közötti terület — Bögöz—Oroszhegy pontok közt — már kész is van. Többek felkérésére tájékozással közöljük, hogy e térképezéseknek a célja nem más, mint a ténylegesen fellelhető anyagok pontos, leltárszerű megállapítása s ha közben hasznosítható anyagok akadnak, azok előfordulnak-e olyan tömegben, hogy használhatóan ki-termeltessenek. A további munkálatokat is figyelemmel kísérjük és azok eredményeiről közönségünket tájékoztatni fogjuk.

— **Az utasok** személyvonaton 100 kgr. podgyászt vihetnek magukkal; áru azonban pogyásként nem szállítható. Vegyesvonaton pedig minden utas a 100 kgr.-os podgyáson felül még két, egyenként 100 kgr.-os árucsomagot is vihet magával.

— **Lakásbizottság.** Székelyudvarhely város területén a lakásbizottság — miután a rendeletben meghatározott tagjai ki vannak rendelve — e hó 12-én működését megkezdte. Az eddigi lakáshivataltól a hatáskörébe tartozó ügyeket a bizottság már átvette.

— **Halálozások.** *Gallik János* székelyudvarhelyi kir. pénzügyi tanácsos — mint nejét táviratilag értesítették — hirtelen meghalt a klinikán, Kolozsváron. — *Hánn János*, *Hánn József* székelyudvarhelyi tekintélyes kereskedő édes atyja, életének 76-ik évében elhalt Székelyudvarhelyt. Temetése ma (vasárnap) d. u. 6 órakor Segesváron, a családi sírhelyen lesz. — *Kisbacon Benedek* Ferenc székelyderzsi körjegyző, 49-ik éves korában meghalt. Beszállították Székelyudvarhelyre és e hó 13-án a ref. temetőben helyezték örök nyugalomra. — *Id. Kun Lászlóné* 66-ik évében elhunyt. — *Özv. Jakab Lajosné* szül. *Czukur* Julia 63-ik éves korában meghalt Székelyudvarhelyt. Temetése ma (vasárnap) d. u. 4 órakor lesz. — *Simó Anna*, *Simó Pál* asztalos 3 hónapos kis leánykaja elhalt Székelyudvarhelyt.

— **A mértékek hitelesítésére** — mint értesülünk — egyik hivatali kiküldött Székelyudvarhelyre érkezik. A mértékeket felülvizsgálja és hitelesíteni fogja.

Mulatság után . . .

— Verekedő zenészek. —

— **Kertészeti előadás — sőtétben.** Hogy a tisztviselők minél jobban tudják kihasználni azt a csöpnai területet, melyet egyenként kaptak, a közgyűlés által elnöknek választott *Gyerkes Mihály* e hó 14-ikén este 7 órakor, a vármegyeház nagytermében, kertészeti előadást tartott. A gyakorlati szaktudáson alapuló, könnyen érthető, világos képet nyújtó előadás, nemcsak szórakozást nyújtott, hanem a megjelentek annak igen nagy hasznát vehetik. Elég sajnós körülmény, hogy a terem világítva nem volt s így a jelenvoltak jegyzeteket nem készíthettek . . .

— **Elbeszelt Székelyudvarhelyt** a Klein-cég és a Fábián fűrésztelep környékén egy katona bőrpénzes-tárca, mintegy 150 leu papírpénzzel és több, a károsultra nézve igen fontos okmányokkal. A becsületes megtaláló a pénzt megtarthatja magának. *Kovács Lajos* farkaslakai székely károsult csakis a megtalálónak amugyis értéktelen okmányokat kéri a »Székely-Udvarhely« szerkesztőséghez átadni vagy beküldeni.

— **A dohányzás gyermekeknek tilos.** Uton-utfélen látunk egész éretlen, a 10—14 éves gyermekeket nyíltan cigarettázni. Minden szülőt és munkaadót s főképp a hatóságot arra kérjük, hogy az ilyen gyermekeknek szigorúan tiltsák el a dohányzást. A fejletlen testre feltétlenül káros a nikotin, másfelől megbotránkoztató, hogy nyílt utcán a felnőttektől még tüzet is kérnek. A sok titokban való dohányzásra pedig szolgáljon például a rettenetes pusztításokat okozó tüzesetek sokasága, amely a közönséget legközelebből érdekli. Tizenhét éven alóliaknak tehát ne engedjük meg a dohányzást! Tiltsa el szigorú büntetéssel is a hatóság!

— **Országos vásárok.** Erkened e hó 19—20-án juhvásár, 21-én marhavásár; Oklándon 25-én marhavásár, 29-én Székelykeresztúron juhvásár.

— **Tükör — az íróknak.** Targu-Mures (Maros-Vásárhely) székhellyel egy derék, temperamentumos ujság jelenik meg *Morvay Zoltán* szerkesztésében és *Révész Béla* kiadásában. Címe »Tükör«. Címének megfelelően, sok minden dolog elé tükröt tart és így természetesen igazat mutat. Legutóbbi számában Erdély fővárosának, Kolozsvárnak ujságait és folyóiratait mutatja be. Többek között azt írja, hogy: az ünnepi számok kevésbé sikerültek, mint a hétköznapiak s nem tudják azt adni, amit a talán sokkal kisebb kaliberű pestiektől kaptunk. Azután így folytatja: »Egy darabig töprenkedtem, aztán felfedeztem, hogy hol itt a hiba? Ezek az ujságok nagyon »modern stílusban« vannak írva. Bocsánat, most nem akarok vitába bocsátkozni az avult és modern stílus felett. De kénytelen vagyok megállapítani, hogy az ujságféle, nagytömegeknek szánt irodalmi dolgokat csak »maradi« stílusban lehet megírni, ha azt akarják, hogy közönsége legyen.

(Saj. tud.) Székelyudvarhelyt történt. Este 9-től éjjel után 1 óráig élet volt a kávéházban. Eljött a záróra. Elnémult a zene. Mindenki haza takarodott.

Bámbó Ferenc, Kiss Mátyás és Ampovits István zenészek egy tovább mulatni akaró fiatal ember lakására indultak. Utközben 1 liter fenyővizet szereztek és hamarosan elfogyasztották.

Ampovits bement lakására, hogy valami ennivalót hozzon, mert a társaság nagyon éhes volt. Kapott is egy darab szalonnát, melyet közösen, farkas-étvágygal ettek meg azzal a 12 cm. hosszú pengéjű bicskával, amit Ampovits magával hozott lakásáról.

Megérkeztek a kitűzött célhoz, de nem volt szerencsájuk, mert mire oda mentek, az ifju ur már az igazak álmát jóízűen aludta.

Ampovits — amint tudósítónknak a kórházban elbeszélte — indítványozta, hogy a szombatfalvi városrészben végezzék el az éjjeli zenét. Elindultak.

Természetesen az alaposan berugott zenészek, utközben nem valami csendesesen viselkedtek. Az éjjeli zenét mégis bevégezték.

Amint visszatértek, Ampovits szeretlen jókedvében az egyik ház kerítésdeszkáját kezdte tördelni. A

gazda fiával együtt kiszaladt és a kárt okozó zenészeket alapos pofonnal adta tudtára, hogy a kerítés nem az ő tulajdona . . . E közben persze a többiek — tekintettel a körülményekre — elpárologtak.

Ampovits utól érte társait és összeszedte, hogy ötlet cserbenhagyták s a kapott pofont Kissnek kézbesítette. Erre társai megfenyegették. Ampovits elővette a bicskát, melyet a fürgé Bámbó kezéből kikapott s többé vissza sem adta.

Reggel 5 óra felé volt az idő, mikor a vasuti sín körül összeverekedtek. Ampovitsnak jobb oldalán, saját bicskájával, a tüdőjéig hatoló szúrást ejtettek, sőt a homlokán is látható késszúrás van. Majd Kiss a bögőjével ütlegelte a sebesülése miatt elesett Ampovitsot, kinek fejét három helyen betörte.

Ampovitsot vérbe keverten ott hagyták s az nagy nehezen tudott haza mendegélni. Orvost hívtak s bekötötték a sok vérvesztés miatt elgyengült 19 éves fiút. Majd a rendőrség beszállította a vármegyei kórházba, hol gondos ápolásba vették.

A rendőrség Bámbót és Kisst letartóztatta s az ügyben nyomozást indított, mert tagadják, hogy ők szúrták volna meg. Azt állítják, hogy Ampovits maga esett a saját késébe.

A közönség érdeklődéssel várja a furcsa ügy fejleményeit.

következett. A végén pedig Vargáné neki ment a meszelővel és Csörgődinét úgy fejbe költöztette, hogy az menten összeesett. Vargáné a büntetés véte pártfogásába és átadták az ügyésznek.

— **A városi műjegygyár r.-t. alapítói** ezuton is tudomására hozzák a részvényeseknek, hogy a részvénytársaság alakuló közgyűlése 1921. április hó 23-án (szombaton) d. e. 10 órakor Székelyudvarhelyt, a városház nagytermében lesz megtartva.

— **Vadászati és halászati jog bárbe adása.** Székelyudvarhely város vadászati és halászati jogát 1921. április hó 24-én, 6 egymásután következő évre, a városi gazdatanácsos irodájában tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adják. Az árverési feltételek ugyanott megtekinthetők.

— **A bűkk- és tölgytalpfa** külföldre való szállítását új rendelet szabályozza. E szerint a szállítóknak bizonyítaniuk kell, hogy kétharmadnyi talpfa, darabonként 20 leiert az államvasutaknak eladtak. A kiszállítani szándékozott mennyiséggel egyenlő mennyiségű talpfa kötelesek a CFR-nek eladni pályaudvarra szállítva a) elsőrendű tölgytalpfa 29 leiert, e) másodrendűt 25 leiert c) harmadrendűt 18 leiert darabonként.

— **Van szerencsém! Nincs szerencsém!** Ez a két rövid mondat a székelyudvarhelyi államrendőrségnél hangzott el. Az első *Crăciun* rendőrprefektus, a második *Mihály József* kisbaci gőbő ajkáról röppent el — a vizontlátás pillanatában. El lehet képzelni azt a hangulatot, melyben az egyik és a másik is létrejött. A »Székely-Udvarhely« mult évi dec. 5-iki számában beszámoltunk, hogy a brassói fogházból megszökött és háromféle nevet is használt Mihályt a rendőrség a vasuti állomáson lefűlte Székelyudvarhelyt. Vissza vitték Brassóba, hol büntetését kitöltvén, azonnal új »kereset forrás« után nézett. Ploiest és Bukarest között a vonaton egy asszonytól ellopott egy vég vásznat és Székelyudvarhelyig meg sem állott vele. Itt aztán a hetivásáron üzletet nyitott a piacon. Szemfüles rendőrségünk lefűlte és most már az ügyésznek fogházában elméledik azon, hogy miért is nincs neki itt szerencséje! . . .

Teljes háló-berendezés és egyes butor darabok, függöny, szőnyeg **eladó** és zongora Kossuth-utca 37. emelet

HA!

jó rend ruhára van szüksége, tekintse meg a Zimmermann Testvérek segesvári posztógyáros lerakatát

Barcsay Károly divatüzletében, hol gyári áron elismert tiszta gyapjú szövetek kaphatók.

Én szimpla ujságolvasó, szeretem megérteni, amit olvasok és nincs kedvem a misztikus lekvárba csavart semmitmondásokat kibogozni. Ugyanis az erőltetett jelzőtorlasztások, szónyakatekerések nekem unalmasnak teszik az olvasmányt. Én azt akarom, hogy világosan, szabatosan, a társalgás nyelvén legyen írva az ujságom. Könyvben — ha azt hiszi az író, hogy az szép és ha azt hiszi, hogy tíz év múlva nem fog elavulni »modern« stílusa — használhat az illető dagályt, szópuffogtatást és lehetetlen frázisokat annyit, amennyit akar, de az általánosságoknak szánt ujságokban és folyóiratokban csak úgy lehet írni, ahogy az életben beszélnek az emberek, mert ezzel a nyelvvél is mindent és gyönyörűen ki lehet fejezni. Ez sohasem válhat unalmassá, mindig üde és friss marad.

— **A harang** című színjátékot adják elő e hó 28-án a székelyudvarhelyi Oltár-egylet estélyén és ugyancsak e hó 30-án az ifjuság részére megismétlik. A próbák most folynak.

— **A clonista-estélyen** felülfizettek: Szöllősi Samu, Dr Szöllősi Ödön 500—500, Léb testvérek, Andráfalva 250, ifj. Ugron Ákos, Fábián Józsefné, Rosmann Izidor, Pollák Béla, Sámson Lajos, Erdős László 100—100, Hirsch Hermann 80, Dr Cornea

Tamás, Dr Vánky Kálmán, Mózes Samu, Apfelbaum Hermann 60—60, Ábrahám Izidor, Guttmann Samu, Kiss István, Sibian György, Farkas Samu 50—50, Dr Kálmán József, Vértés Simon, Fried Mór, Fischer Béla, Orbán Endre, Zsigmondovits Vilmos, Papp Z. Endre, Ritter Juci 40—40, Hirsch Lajos, Iszakovits Bernát, Weisz József, Jakab Izsák, Löbl Mendel, Hirsch Gyula, Kohn József 30—30, Gidáli Berta, Deutsch Lipótné, Gottesmann Vilmos 25—25, özv. Bartha Károlyné, Dr Göllner Béla, Ábrahám Mendel, Rendi Péter, Hartstein Dezső, Ritter Lipót, Nyisztor Joachim, Codrean Aurél, Koncz Árpád, Andreas György, Micu Viktor 20—20, Jakabffy Péterné, Izsák Ferencz, Orbán Lajos, Tomciaga Mátyás, Pillich Lajos, Binder Samu, Salamon József, Crăciun Nicolae 10—10, Farkas Jenő Bögöz, Biró Gyula, N. N. 5—5 lei. Fogadják a rendezőség hálás köszönetét.

— **Tejmizériákról** panaszkodik a városi lakosság. E téren bizony türehtelen az állapot. Ajánljuk az illetékes körök jóindulatu figyelmébe. Ha másképp nem lehet, hatósági tejcsarnokot kell felállítani és rendet teremteni.

— **Neki a meszelővel!** — biztatja a székely azt, akit valamire bátorítani akar. Özv. Vargáné jövődó lakását meszelgette. Csörgődiné szomszédasszony belekötött. Parázs veszekedés, majd közelebbi érintkezés

— **Egy székely község pusztulása.** Óriási tűzvész pusztított Háromszékvármegyében, Alsócsernáton nagyközségben. Hétfőn délután Vitályos Pál nyug. jegyzőnek a község Kézdivásárhely felőli végén levő telkén egy szénaboglyája gyuladt meg. Ettől tüzet fogott a közeli csűr és pár perc alatt a Vitályos háza is meggyuladt s azután átterjedt a szomszédos épületekre. Majd a szélvihar a tüzet a falu több pontjára szét-hordotta úgy, hogy — az eddigi megállapítás szerint — 40 ház és melléképületek, valamint rendkívül sok állat esett áldozatul. A kár óriási; több millió leura megy. A kézdivásárhelyi önk. tűzoltóság Bodó Géza parancsnok vezetésével, emberfeletti munkát végzett. A tűz okát gyújtogatásnak tulajdonítják. A nagy kárt szenvedett székely gazdák felsegítésére a kézdivásárhelyi gazdasági egyesület segélyakciót indított. Az adományok oda küldendők. Székely testvérek! Segítsünk az alsócsernátoniak nyomorán! Induljon meg a gyűjtés az egész Székelyföldön! Fel a szívekkel, székely testvérek!

— **Kezelettsérlések.** A köztemetők, a meghaltak csendes birodalmi. A sírokra ültetett virágok a halottak iránt az élők részéről megnyilvánuló szeretet jelképei. Panaszt vettünk, hogy egyes eldurvult lelkű, könnyelmű gyerkőcök és cselédek, nemcsak a temetők virágait, hanem a síremlékeket is letépi, rongálják. Mindenki oktassa, figyelmeztesse gyermekét és cselédjét arra, hogy az ilyen kezelettsérlés egyrészt embertelen dolog, másrészt pedig szigorú büntetés tárgya lehet.

— **Kerítésküli tisztviselők.** A székelyudvarhelyi agrár-reform bizottság hozzá járult, hogy mint az előző években, úgy a folyó évben is a tisztviselők részére veteményes kerthelyek osztassanak ki. Sajnos, hogy Székelyudvarhely városnak összes rendelkezésre álló területei — kényszerbérletbe adtak. Csak az állatvásártéren van fönnyagya egy pár holdnyi terület, melyet a tanács ez évre is készséggel bocsátott a tisztviselők rendelkezésére. Azonban oly sok volt a jelentkező a tisztviselők közül és annyira csekély a földmennyiség, hogy egyrészt a jelentkezők tömegét nem lehetett kerthez juttatni, másrészt a kerthelyek méreteit is jóval alább kellett szállítani. Az igényjogosultak megállapítása az e hó 10-én tartott közgyűlésen volt. Sajnos azonban, hogy az adott viszonyok között, csak a ténylegesen szolgáló tisztviselők közül is csupán azok voltak kerthelyben részesíthetők, akiknek kertjük nincs. Kivánatos volna, hogy a várostól elvett ingatlanok közül, legalább még 6—8 holdnyi terület bocsáttassék a tisztviselők rendelkezésére. Hiszen azok mindenesetre reászolgáltak arra a kis területre, ami abból egyre-egyre jutna; jobban, mint az a földnélküli ember, aki nem 50—60 ölet, hanem 8—10 hold földet kap. Ajánljuk ezt a méltánylandó ügyet az illetékes jóakaratu figyelmébe.

A román, a magyar és a zsidó . . .

Cion-estély Székelyudvarhelyt.

A székelyudvarhelyi zsidó-ifjuság e hó 10-én a vármegyeház disztermében tánccal egybekötött műsoros estélyt rendezett, amelynek igen fényes sikere volt.

Kovács Gerő hatásos szavallatával művésziessé adta elő „Miriá” bűnbánó fájalmát Dr Weisz Fülöp megnyerő modorban vázolta a cionizmus történetét és egészen új szempontokból szemléltette a zsidó faj harcát. Sámson Irma, Cseh Irén zongorajátékukkal technikai ügyességet árultak el. Farkas Mózes szavallata kitűnő, Fink M., Gottesmann L., Markovits M. és Sámson A. ügyes szavallataikkal csak növelték Löbl Lajos szenzációs előadását a legújabb héber költőkről. Cseh Boriska jól iskolázott hangjával nyújtott műélvezetet. Éjfél után Dr Kálmán József ügyesen megválogatott, elmés élceivel nyerte meg a nagyszámú közönség tetszését és viharos tapsokat aratott.

Az a példás összetartás, mely a zsidókat minden téren jellemzi, ezuttal is nagyszerűen megnyilvánult. Mindenki összeadott valamit a mulatsághoz. Sülteket, bort, sört, téstákat és — a mit először kellett

volna említeni — művésziessé izléssel diszített finom tortákat. Az árak mérsékeltek voltak. Az áldozatkészesség páratlanul igazolta a jótékony-ság iránt való érzéket.

De ennek a mulatságnak a művészi részénél sokkal nagyobb horderejét képezi az erkölcsi és emberbaráti érdeme. Mert Székelyudvarhelyt ez estélyen találkozt először össze a román, a magyar és a zsidó társadalom . . .

Ez estélyen nyilvánvalóvá lett az a krisztusi elv, amelyet Dr Weisz Fülöp oly találóan kifejtett, hogy

a fajok harcában nem a fegyver, nem az erőszak a döntő tényező, hanem a kultúra, az ész, az összetartás és a szeretet . . .

Ez a megdönthetetlen elv testet öltött a Cion-estélyen és ezért azon résztvenni, ezt az elvet magába szívni, jól tette úgy a román, mint a székely faj! . . .

Különbben a testvéries barátkozás és kedélyes, fesztelen mulatság, a késő reggeli órákig tartott s mindenki a legkedvesebb emlékeket vitte haza magával.

Halál az igazságért . . .

(Saj. tud.) Hiába tartják a közmondást, hogy: „Igaz mondás — nem emberszólás”. Ezt a legfőbbben megszívlelni nem tudják, mert nincsenek a műveltségnek azon a fokán, ahol az ilyesmi egészen természetes kellene legyen . . .

Pintó Sándor seprőköltő, 68 éves cigány mult szombaton az udvarhelyvármegyei Atyha községben házal, hogy nyírágseprőit eladja s azután az erdőben friss ágakat szerezzen.

Másnap, e hó 10-én is folytatta a seprőárusítást s közben eljutott az egyik házhoz, ahol meglátta a 28—30 éves Incze Mihályt, akit még gyermek-kora óta ismert és nagy örömmel szólott hozzá.

— Hej, de nagy és ügyes legény lettél Mihály. Sohse hittem volna akkor, mikor a trágya dombon, tetűk közt láttalak, — tréfált a maga módja szerint Inczével a cigány.

Incze azonban nem vette tréfára a dolgot. Az igazságért hirtelen haragra lobbant és a kéznél levő botot felkapva, az öreg cigányt úgy vágta fején, hogy ott a szobában eszméletlenül összerogyott.

Az öreg később nagy nehezen

— **A legtöbb népiskolája** Európa államai közül Franciaországnak van.

Aki gőgös a magánál kisebbek iránt, annál alázatosabb a nálánál nagyobbak előtt.

— **A legtöbb búzát** a háboru előtt Oroszország termelte. Évenként 150—170 millió métermázsát.

Minél szegényebb egy vidék népe, annál jobban élőködik ott az uzsora.

— **Körjegyző urak** szíves figyelmébe ajánljuk, hogy a „Székely-Udvarhely” könyvnyomdájában **Tablou nominál** (Névszerinti összeírás az egybekelték-, élve születtek-, halva születettek- és a meghaltakról (a halvaszületteken kívül), valamint a beirt házassági felbontásokról) havi kimutatások elkészültek és míg a készlet tart, kaphatók.

Odorhei r. t. város tanácsától.
Szám: 34—921. ár.

Hirdetmény.

Odorhei r. t. város tanácsa az amerikai konzulátus 1568—920. sz. megkeresése alapján ezennel közhírré teszi, hogy Amerikában Chicagó városban 1920. évi január havában elhalt Kenyeres Dénes törvényes örökösei haladéktalanul jelenjenek meg alólírott városi tanácsnál, a főjegyzői irodában, hogy a hagyatéki eljárás folyamatba tétethessen.

Odorhei, 1921. április 11-én.

Városi tanács.

Odorhei r. t. város tanácsától.
Szám: 33—921. ár.

Hirdetmény.

Odorhei r. t. város tanácsa az amerikai konzulátus 1570—920. számú megkeresése alapján ezennel közhírré teszi, hogy Amerikában Chicagó városban 1920. évi január hó 11-én elhalt néh. Horváth Domokos törvényes örökösei haladéktalanul jelenjenek meg a városi tanácsnál a főjegyzői irodában, hogy a hagyatéki eljárás folyamatba tétethessék.

Odorhei, 1921. április 11-én.

Városi tanács.

Női ruhák,

pongyolák, bluzok, női férfi és gyermek **fehérművek,**

menyasszonyi **holengyék,** leányka és fiugyermek ruhák, legkényesebb estélyi és utcai ruhák olcsón, pontosan, a legújabb divat szerint készítenek; átalakításokat lelkiismeretesen végez:

Dolvig Keresztélyné Székelyudvarhelyt, Árpád-utca 44. szám alatt (emelet).

Valódi Székely Juhturót

5 kilós postacsomagokban bárhova küld, viszonteladóknak kedvezményes árat számít, a

Székely Juhturógyár és Hízlalda részv. társ. Odorhei (Székelyudvarhely), *Stefan cel mare* (Malom-u). Kérjen árajánlatot. :-:

Felhívás.

Felhívom volt osztálytársaimat, kik 1896. évben a székelyudvarhelyi róm. kath. státusgimnáziumban érettségi vizsgát tettek, hogy címüket lehetőleg rövid időn belül velem közöljék. Dr Goldner Jenő, orvos, Bocsa - Montaná. Boksánbánya. Bánát. 3-3

Hölgyek

sok pénzt megtakaríthatnak, ha kalapjukra díszítéseket festetnek nálam. — Festek továbbá: divánpárnákra, retikülökre; megrendelés szerint faliszőnyegeket, kályhaellenzőket. Fényképnagyításokat és olajarcsképeket, valamint táj- és szentképeket. Festő órákat adok mérsékelt díjazásért. — Házhoz is elmegyek. Hermann Gyula, műfestő.

Nagyobb mennyiségű gyermekeipő érkezett és olcsó áron kapható a „Ceta tea”-nál Székelyudvarhelyt.

Pályázat — hús-szállításra.

Az odorheii (székelyudvarhelyi) 105. gyalogezered marha-, borju- és sertéshús, valamint friss szalonna és kolbász szükségletének szállítására, ezennel pályázatot hirdet.

Az írásbeli zártajánlatok Odorheiu (Székelyudvarhelyt) 1921. április 19-én d. e. 10 óráig a laktanyában levő ezredparancsnoksághoz beajutandók.

Timco s. k.
ezredes, ezredparancsnok.
N. Jacobescu s. k.
főhadnagy, élelmezési tiszt.

Eladó butorok.

Ebéd-lőkre-denc, bordó-plüsch-divány 2 drb fotellel, egy plüsch szalon garnitúra, 1 drb két ajtós szekrény, fürdőkád és egy gramfon 25 drb lemezzel — azonnal eladó. Értekezni Székelyudvarhelyt, Petőfi-utca 31. sz. alatt lehet.

Arverési hirdetmény.

Baczó Dénes hagyatékából egy jókarban lévő 12 öl hosszú 6 öl széles fenyőfa istálló és egy faház 12 — 15000 ezerépel fedve nyilvános árverésen f. évi április 24-én 2 órakor eladatik Bágyban értekezni lehet Dr Baczó Albert ügyvédnél. Odorheiu Város-háza.

Hirdetmény.

Ócfalva község kocsmaháza 1921. április hó 22-én délelőtt 9 órakor Ócfalván, a község házában nyilvános árverésen három évre haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár 500 Lei.

Egyéb feltételek Bikafalván a körtikári irodában megtekinthetők.

Ócfalván, 1921. április 12.

Máthé József, körtikár.

Iring aranyműves

Gyula

Székelyudvarhelyt, Sorger és Társa

órás és ékszerész üzletében

(reform. templom oldalépülete)

Elvállal minden e szakba tartozó munkát, üvegfurásokat, hajcsontok javítását, törött aranyak feldolgozását és napi árban való beváltását. :- :-

Minden munka tartósságáért szavatol és pontosan szállít.

Kossuth-u. 115/a sz. a. beltelek szabad kézből eladó
Értekezni lehet Székelyudvarhelyt.

DROGUERIA

SZÉKELYUDVARHELYT,

Kossuth-u. 29. (Schuller-ház.)

Mindenféle gyógy- és illatszerárak, kötszerek és gumi áruk, kozmetikai cikkek stb. legelőnyösebb beszerzési forrása. —

Különbéféle illatszerek eredeti minőségben.

Fürdött-e

már a Sósfürdőben?

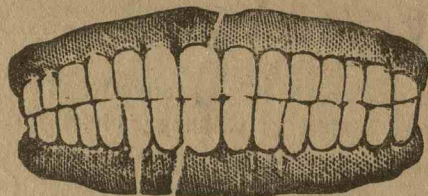
Nyitva van: szombat, vasárnap, hétfő és kedd

o o o napokon. o o o

Hartstein D. fogműterme

Szentkovits-ház. — Batthyány-tér 4. szám.

Amerikai módszer szerint készít szájpaddlás nélküli fogsort, arany-koronát, csap-fogat és kaucsuk munkákat. Rosszul illő fogsorok átalakíttatnak. Igen tartós, fogtömések. Foghuzás érzéstelenítéssel. —

Már azért is módomban áll a t. közönség igényeit a legjobban kielégíteni, mivel mindenemű technikai munkák jól felszerelt saját laboratóriumomban készülnek a legkitűnőbb külföldi anyagokból.

Az élet könyve Az élet könyve Az élet könyve állandó házi orvos.

Biztos, könnyű és ingyenes, mindenki által érthető s szükség esetén önmagára és övéire azonnal alkalmazható gyógymód

1. kolera, toroklob, tifusz, ebdtűh, taknyosság, rüh, vérhas, mindenféle himlő és vörheny (skarlat, petecs), orbánc, bujakór, szamarhurut, rákfene; o o o o
2. agy-gyulladás, gyomor- és bélgyulladás, méhgyulladás, vese-, máj-, lép-, hólyagbajok, skrofula, köszvény és csúsz, nyavalyatörés, aranyér, gutaütés, nehéz sebesülések, vérszegénység, vízkórság, szárazbetegség, torok- vagy mandulagyulladás, gyomorkatharrus, örülés stb. ellen.

22 év alatt 400-nál több különböző esetben szerzett tapasztalat nyomán.

Kapható minden jobb könyvkereskedésben és a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában Székelyudvarhelyt.

Butor nagyraktár!

Mindennemű butor a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig állandóan raktáron kapható :-:-

kicsinyben és nagyban! BALÁZSKÁROLY butorraktárában Bulev. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 27.

Eladó ház. Értekezni lehet Székelyudvarhelyt, Mihai vitéz (Király-utca) 1. sz. alatt.

Megérkeztek!

Galacból az elsőrangú gyapjuszövetek, vásznak, glottok, szőttesek stb. stb.

Különösen felhívom a t. vásárló közönség szíves figyelmét kitűnő és meglepő olcsó gyapjuszöveteimre.

Pontos, szolid kiszolgálással igyekszem bizalmukat továbbra is kiérdemelni. Tisztelettel: LÖBL R.

„Hallgatni arany, beszélni ezüst” — ez a pletykára szól. Az üzletnél egészen más a helyzet; itt Hirdetni arany, hallgatni halál; mert: míg az üzletember alszik, addig a reklám helyette dolgozik. :-:-

Hatásos hirdetéseket szövegezz: a „SZÉKELY-UDVARHELY” kiadóhivatala. :-:- :-:- :-:-

Kitűnő minőségű és tisztán kezelt

ASZTALI és PALACK-BOROK

jutányos áron kaphatók a

Közgazdasági Egyesület Részvény Társaságnál (Wirtschaftsverband)

Medgyesen

Iroda: Pincék: Roth-utca 17. sz. Forkeu. 9. és 11. 5-8